

WIADOMOŚCI ARCHIDIECEZJALNE

ORGAN URZĘDOWY ARCHIDIECEZJI KATOWICKIEJ

ARCHIDIECEZJA
KATOWICKA

GRUDZIEŃ 2024

EPISKOPAT POLSKI

220

List pasterski na Niedzielę Świętej Rodziny

Rodzina miejscem uczenia się nadziei

Drodzy Bracia i Siostry,

Zanim na całym świecie rozpocznie się wielkie odliczanie w sylwestrową noc, a zegary, wybijając północ, obwieszczą początek roku 2025, już dziś – decyzją papieża Franciszka – we wszystkich katedrach i konkatedrach na świecie – otwieramy Rok Święty. Papież pragnie, aby był to dla całego Kościoła czas intensywnego doświadczenia łaski, nadziei i przebaczenia. Dlaczego właśnie to za nimi mamy podążać w tym szczególnym czasie? Przebaczenie – jak pisze papież Franciszek – „nie zmienia przeszłości, nie może zmienić tego, co już się wydarzyło; a mimo to przebaczenie może umożliwić przemianę przy-

szłości i życie w odmienny sposób, bez urazy, rozgoryczenia i zemsty. Przyszłość oświecona przebaczeniem pozwala na odczytanie przeszłości innymi, bardziej pogodnymi oczami, choć wciąż wyżłobionymi łzami” (Bulla *Spes non confundit*, 23). Chcemy dziś całemu Kościołowi i światu przypomnieć, że „nadzieja zawieść nie może” (Rz 5, 5).

Wszyscy potrzebujemy małych i większych nadziei, które dzień po dniu podtrzymują nas w drodze. Jednak bez wielkiej nadziei, która musi przewyższać pozostałe, są one niewystarczające. Tą wielką nadzieją może być jedynie Bóg, który ogarnia wszechświat, i który może nam zaproponować i dać to, czego sami nie możemy osiągnąć (Benedykt XVI, *Spe salvi*, 31). Dlatego raz jeszcze chcemy Was, Bracia i Siostry, dziś – w święto Świętej Rodziny – zachęcić do nieco innego spojrzenia na złóbek, do zatrzymania się nad codziennością Jezusa, Maryi i Józefa. Do odkrycia, że w Betlejem rodzi się prawdziwy Dawca nadziei.

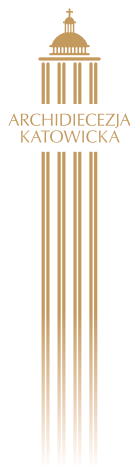
Kochani młodzi. Nie chcemy traktować Waszych problemów jako błahe. Pragniemy dołożyć wszelkich starań, aby usłyszeć Wasze tęsknoty, pragnienia, dylematy i lęki. Przecież to na Was i na Waszym entuzjazmie opiera się przyszłość, to Wy jesteście teraźniejszością Kościoła. Wspaniale jest widzieć, jak wyzwalcie z siebie energię, na przykład gdy zakasujecie rękawy, angażując się w sytuacjach dramatycznych i trudnościach społecznych. Nie dajcie sobie odebrać nadziei, dotyczącej tego co tu i teraz oraz jutra. Uwierźcie, że nadzieja nie jest matką tchórzliwych, ale źródłem prawdziwej odwagi życia, podejmowania wyzwań, które pozwalają wyjść z poczucia bezradności i zupełnej klęski, która rodzi depresję (Jan Andrzej Kłoczowski OP, *Odwaga dobrego życia*).

Drodzy rodzice, nieraz niewyspani przez nocne pobudki najmłodszych, może załamani klótniami z własnymi dziećmi albo odmawiający kolejny różaniec, prosząc o nawrócenie swoich pociech. Niejednokrotnie potrzebujecie usłyszeć i oprzeć Waszą wiarę na fundamencie słowa: „Nadzieja zawieść nie może, ponieważ miłość Boża rozlana jest w sercach naszych przez Ducha Świętego, który został nam dany” (Rz 5, 1-2.5). Wszyscy potrzebujemy na nowo odkryć, że nadzieja rodzi się w istocie z miłości i opiera się na miłości, która wypływa z Serca Jezusa przebitego na krzyżu: „Jeżeli bowiem, będąc nieprzyjaciółmi, zostaliśmy pojednani z Bogiem przez śmierć Jego Syna, to tym bardziej, będąc już pojednani, dostąpimy zbawienia przez Jego życie” (Rz 5, 10).

W sytuacjach przepracowania, lęków, doświadczenia własnej kruchości, problemów ze zdrowiem, troski o przyszłość, z wiarą i odwagą przypominamy, że przez ciemność przebija się światło: odkrywamy, jak ewangelizacja podtrzymywana jest przez moc płynącą z krzyża i zmartwychwstania Chrystusa (Bulla *Spes non confundit*, 4). Drodzy małżonkowie, czyż znakiem wielkiej nadziei dla świata nie będzie dziś moment odnawiania przez Was przyrzeczeń małżeńskich, gdy przypomnicie światu, że miłość jest większa niż śmierć?! Świat potrzebuje Waszego świadectwa miłości i nadziei, Waszej lekcji mocy sakramentu małżeństwa. W tym, czego doświadczacie, niech umocnieniem będą słowa św. Jana Pawła II: „Niech nasza nadzieja będzie większa od wszystkiego, co się nadziei może sprzeciwić”. W dzisiejszym drugim czytaniu św. Jan wydaje okrzyk zachwytu nad wielkością miłości, którą obdarzył nas Bóg (por. 1 J 3, 1-2). W Jezusie staliśmy się wszyscy synami i córkami Boga. Może za rzadko i zbyt słabo uświadamiamy sobie naszą godność bycia dziećmi Boga.

Drodzy seniorzy, mający poczucie, że Wasza wiedza i doświadczenie mogłyby uratować najbliższych od popełnienia niejednego błędu. Chcemy w tym Roku Świętym przypomnieć, że jesteście skarbem Kościoła i świata. W sposób szczególny chcemy się zwrócić do dziadków i babć, którzy przekazujecie wiarę i mądrość życiową młodszym pokoleniom. Życzymy, abyście wsparci wdzięcznością dzieci oraz miłością wnuków, które znajdują w Was zakorzenienie, zrozumienie i otuchę, mogli oglądać piękne owoce swojego życia (Bulla *Spes non confundit*, 14).

Chcemy dziś razem z Wami, drodzy Bracia i Siostry, zaważać o teraźniejszość. Jeśli przeszłość jest historią, a przyszłość tajemnicą, to teraźniejszość jest darem. Jezus przychodzi więc do naszej teraźniejszości, do naszego dzisiaj, do tego świata, do naszych problemów i dylematów. Ale nie zapominamy, że On jest też Panem przyszłości. Dlatego lęk o to, co przed nami, chcemy zastąpić nadzieją i zaufaniem. Często brakuje nam takiej odwagi i nadziei. Jedną z konsekwencji tego jest dziś utrata pragnienia przekazywania życia, co ma wiele przyczyn: niepewność jutra, brak gwarancji zatrudnienia i odpowiedniej ochrony socjalnej oraz modele społeczne, w których program dyktuje pogoń za zyskiem, a nie pielęgnowanie relacji, które są fundamentem ludzkiego szczęścia. Misja dzielenia się życiem potrzebuje wsparcia od nas wszystkich, ponieważ pragnienie młodych ludzi rodzenia nowych synów i córek, jako owoc

plodności ich małżeńskiej miłości, daje przyszłość każdemu społeczeństwu i jest kwestią nadziei: zależy od nadziei i rodzi nadzieję (Bulla *Spes non confundit*, 9).

Konieczne jest zatem zwrócenie uwagi na wiele dobra obecnego w świecie, aby nie ulec pokusie przekonania o byciu pokonanym przez zło i przemoc. Prawdziwą szkołą nadziei jest modlitwa (Benedykt XVI, *Spe salvi*, 32). Ona poszerza nasze serca, przestrzega przed koncentrowaniem na sobie samym, gdyż jest procesem oczyszczenia wewnętrznego, który czyni nas otwartymi na Boga, a przez to otwartymi na ludzi. W takim duchu zachęcamy do regularnej praktyki modlitwy osobistej, małżeńskiej i rodzinnej. W życiu duchowym także potrzeba konkretnych decyzji. Podejmijmy to wyzwanie; niech to będzie codzienna modlitwa w ciszy przez kilka czy kilkanaście minut. Niech rodzice zadbać o to, by codziennie uklęknąć ze swoimi dziećmi, pozwalając im modlić się własnymi słowami. Niech modlitwa od dziś stanie się pobożnym i godnym pochwały zwyczajem, z którego nie będziemy rezygnować.

Niech ten Rok Jubileuszowy będzie czasem wybaczenia sobie i innym, ale też proszenia o wybaczenie. Często najbardziej bezwzględni w ocenie jesteśmy wobec siebie i najbliższych. Niech Rok Święty przynagli nas do odkrycia Miłosierdzia Bożego, które nie ma granic. Boga, który nieustrudzony czeka na każdego. Zachęcając do otwarcia się na nieskończone miłosierdzie, przypominamy, że odpust jubileuszowy jest przeznaczony w szczególny sposób dla tych, którzy odeszli przed nami, aby mogli otrzymać pełnię miłosierdzia (Bulla *Spes non confundit*, 22).

Dzisiaj, w święto Świętej Rodziny, jeszcze mocniej chcemy przypomnieć, że jako Kościół tworzymy wspólnotę, w której nikt nie jest sam. U progu nowego roku kalendarzowego, chcemy Wam, Bracia i Siostry, życzyć zaufania i nadziei, jakie miała Święta Rodzina. Idąc za słowami psalmu: „Powierz Panu swoją drogę i zaufaj Mu: On sam będzie działał” (Ps 37, 5), warto zwrócić uwagę, że zarówno Maryja jak i św. Józef, wyjscia z trudnych sytuacji nie szukali na własną rękę. Zaufać Bogu, oznacza także zrobić Mu miejsce, by mógł działać.

Podsumowując mijający czas, bądźmy dla siebie wyrozumiali i doceniajmy dobro, które było naszym udziałem. Witając rok 2025, pamiętajmy, że liczba ta jest odliczana od narodzin Jezusa Chrystusa, Pana ludzkich dziejów i historii świata. Dlatego nie lęk, ale zaufanie i nadzieja niech towarzyszą nam każdego dnia! Dobrej zabawy dla

świętujących sylwestra, spokojnej nocy dla witających go w ciszy. Wielkich owoców Roku Jubileuszowego: łaski, nadziei, przebaczenia, a nade wszystko miłości.

PASTERZE KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO W POLSCE

obecni na 399. zebraniu plenarnym KEP

Jasna Góra, 19 listopada 2024 roku

Zarządzenie: List należy odczytać na Mszach św. w niedzielę, 29 grudnia 2024 roku w ramach homilii.

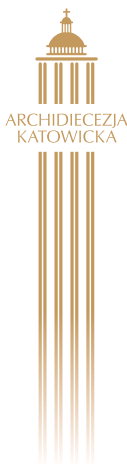
BP MAREK SZKUDŁO, Administrator Archidiecezji Katowickiej

221

Komunikat wobec zmian wprowadzanych przez MEN w organizacji lekcji religii w szkołach publicznych

W ostatnich miesiącach jesteśmy świadkami zakrojonego na szeroką skalę procesu zmian wprowadzanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w organizacji lekcji religii w szkołach publicznych. Z tak dużymi zmianami mamy do czynienia po raz pierwszy od 1989 roku. Zarówno te, które zostały przyjęte od września 2024 roku, jak i zapowiadane na wrzesień 2025 roku, nie tylko w sposób jednoznaczny stoją w sprzeczności z przepisami wyższego rzędu, ale przede wszystkim są krzywdzące i dyskryminujące dla wielu uczniów i nauczycieli religii. Zmiany te godzą również w prawa rodziców i opiekunów do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem, co gwarantuje Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 53).

W opinii znacznej części rodziców i nauczycieli religii, co zostało wyrażone m.in. przez różne formy protestów i petycji ze strony środowisk wychowawczych, wprowadzone od września 2024 roku rozporządzeniem Ministra Edukacji zmiany dotyczące niewliczania oceny z lekcji religii do średniej ocen oraz łączenia klas dzieci i młodzieży w różnym wieku edukacyjnym w większe grupy, i to wyłącznie na zajęciach z religii, są szko-

dliwie z punktu widzenia wychowawczego. Uczniowie powinni bowiem mieć zapewniony dostęp do programu nauczania opartego na treściach adekwatnych do poziomu ich rozwoju oraz zdolności percepcyjnych i poznawczych w danym wieku. Ponadto zmiany te pozbawiają uczniów motywacji do uczestnictwa i angażowania się w lekcje religii. Trzeba w tym miejscu także podkreślić, że wspomniane zmiany zostały wprowadzone w życie bez wymaganego przez Ustawę o systemie oświaty „porozumienia z władzami Kościoła Katolickiego i Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego oraz innych kościołów i związków wyznaniowych” (art. 12 ust. 2), co potwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 27 listopada 2024 roku.

Podobnie ma się rzecz z dalszymi zapowiadanymi przez MEN zmianami. Dotyczą one redukcji wymiaru nauczania religii do jednej godziny tygodniowo oraz nakazu organizowania lekcji religii przed lub po zajęciach szkolnych. Są one dyskryminujące, gdyż będą w sposób znaczący ograniczać prawo do dostępu do lekcji religii dla uczniów, których rodzice, lub oni sami, będą sobie tego życzyć. Nie uwzględniono również wprowadzenia okresów ochronnych dla nauczycieli religii. Wprowadzenie w życie tych rozwiązań również będzie bezprawne, gdyż nie osiągnięto w tym temacie wymaganego porozumienia ze stroną kościelną. Wprowadzane zmiany mogą w konsekwencji prowadzić do całkowitego wyeliminowania nauczania religii w polskich szkołach publicznych.

Podjęmowane przez stronę kościelną rozmowy z Rządem RP nie doprowadziły do porozumienia. Kompromisowa propozycja strony kościelnej, polegająca na wprowadzeniu zasady obligatoryjności nauczania religii lub etyki ze względu na potrzebę aksjologicznej formacji uczniów, została przez stronę rządową odrzucona. Podobnie jeśli chodzi o rozłożenie na kilka lat stopniowej redukcji wymiaru nauczania religii w szkołach średnich, przy poszanowaniu praw pracowniczych nauczycieli religii. Wobec takich działań MEN i braku woli porozumienia w sprawie kluczowej dla edukacji i wychowania polskich dzieci i młodzieży do wartości, wyrażamy stanowczy sprzeciw.

Przypominamy, że nauczanie religii w szkole uznawane jest za standard w zdecydowanej większości państw europejskich, jest także jednym z symboli przemian wolnościowych w Polsce po 1989 roku. Dlatego też Kościół będzie podejmował dalsze stosowne kroki prawne mające na celu powstrzymanie wprowadzanych zmian.

Zachęcamy i prosimy rodziców oraz organizacje społeczne o zaangażowanie się w obronę uniwersalnych wartości i praw osób wierzących, które powinny być respektowane zawsze, niezależnie od politycznego kontekstu. Rodzicom, wychowawcom, nauczycielom religii, katechetom oraz wszystkim zatroskanym o pełny i harmonijny rozwój dzieci i młodzieży, udzielamy pasterskiego błogosławieństwa.

ABP TADEUSZ WOJDA SAC

Metropolita Gdański, Przewodniczący KEP

ABP JÓZEF KUPNY

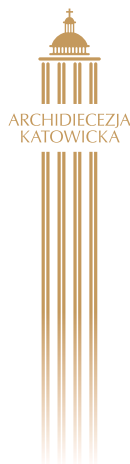
Metropolita Wrocławski, Zastępca Przewodniczącego KEP

BP MAREK MARCZAK

Sekretarz Generalny KEP

Zarządzenie: Komunikat należy odczytać w ramach ogłoszeń parafialnych w Uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki, 1 stycznia 2025 roku.

BP MAREK SZKUDŁO, Administrator Archidiecezji Katowickiej

ARCHIDIECEZJA KATOWICKA

ABP ADRIAN J. GALBAS SAC
METROPOLITA KATOWICKI

LISTY PASTERSKIE I KOMUNIKATY

222

Fiat

List pasterski abp. Adriana J. Galbasa SAC
na II niedzielę adwentu, 8 grudnia 2024 roku

Siostry i Bracia, druga Niedziela Adwentu spotyka się dziś w liturgii z uroczystością Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny. Kościół czci Maryję, która jest pełna łaski (por. Łk 1,28).

Św. Bernard, zachwycony czystym pięknem Maryi, zawołał kiedyś z radości, a jego okrzyk podtrzymuje dziś Kościół: „Tota pulchra es Maria”. Cała piękna jesteś Maryjo. Wszystko jest w Tobie piękne. Nie ma nic brudnego, brzydkiego i skażonego. Dzięki temu, że tak jest, „wszystkie krańce ziemi ujrzały zbawienie naszego Boga” (Ps 98,3), jak śpiewaliśmy przed chwilą razem z Psalmistą.

Maryja cieszy się przywilejem bycia niepokalaną nie ze względu na Nią samą, ale ze względu na Chrystusa. Nie o Nią tu przede wszystkim chodzi, a o Niego. Wyraziliśmy to w modlitwie kolekty: „Boże, Ty przez Niepokalane Poczęcie Najświętszej Dziewicy przygotowałeś swojemu Synowi godne mieszkanie i na mocy zasług przewidzianej śmierci Chrystusa zachowałeś Ją od wszelkiej zmazy, daj nam za Jej przyczyną dojść do Ciebie bez grzechu”.

Kościół wierzył w to niemal od początku, ale dogmat o Niepokalanym Poczęciu Maryi ogłosił dopiero papież Pius IX w 1854 roku. Cztery lata później św. Bernadeta, nie wiedząc o decyzji papieża, usłyszała z ust Maryi w Lourdes: „Jestem Niepokalane Poczęcie”.

Czy Maryja jest jedyną kobietą, która była wolna od grzechu pierworodnego? Nie! Także Ewa, o której słyszeliśmy w pierwszym czytaniu, nie miała skazy grzechu (por. Rdz 3,9-15.20). To jednak, co Ewa straciła przez swą niewierność - jak modlimy się w jednej z mszalnych prefacji - „Maryja odzyskała przez wiarę”.

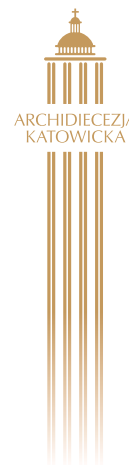
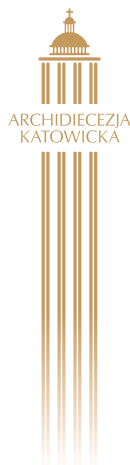
Chwalmy więc dziś Maryję pięknymi słowami Akatysty: „Witaj, przez którą jaśnieje radość. Witaj, dla której klątwa odpuszczona. Witaj, która Adama podnosisz z upadku. Witaj, która od łez uwalniasz Ewę. Witaj, Oblubienico Dziewicza”. Naśladujmy Maryję, prowadząc święte życie, godne prawdziwych uczniów Chrystusa.

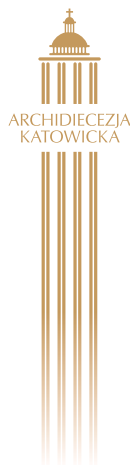
Odpowiedzią Maryi na niezwykle powołanie, jakie otrzymała od Boga, była całkowita zgoda na przyjęcie Bożych planów, a Jej fiat - „niech mi się stanie według twego słowa” (Łk 1,38) - pozostanie na zawsze pociechą, natchnieniem i inspiracją dla chrześcijan wszystkich czasów i miejsc. Wielki mistyk św. Jan od Krzyża, powie: „Cóż ci pomoże człowieku, że dajesz Bogu to, co sam chcesz Mu dać, podczas gdy On chce od ciebie czegoś innego? Poznaj, czego pragnie od ciebie Bóg i spełnij to, a przez to lepiej zadowolisz swe serce, niż czyniąc to, co jest tylko twoim wymysłem”. A wspaniały papież św. Jan XXIII doda: „Nic, co jest uczynione zgodnie z wolą Bożą, nie jest uczynione nadaremnie”.

Siostry i Bracia, w minionym wieku „fiat” wypowiedane było wiele razy i na wiele sposobów także w naszym lokalnym Kościele; w diecezji, a potem w archidiecezji katowickiej. Rok Jubileuszowy, który rozpoczęliśmy w uroczystość Chrystusa Króla, jest okazją, by o tym raz jeszcze usłyszeć, by to docenić i by podziękować za to Bogu i ludziom. Zróbmy to!

Bardzo zachęcam, aby w najbliższym roku każda i każdy z was przynajmniej raz odwiedzili katowicką katedrę, matkę wszystkich kościołów w diecezji, by tam się pomodlić i zyskać specjalny, jubileuszowy odpust ofiarowany nam przez ojca świętego Franciszka. Można przybyć indywidualnie lub w zorganizowanych pielgrzymkach parafialnych, dekanalnych czy stanowych, o których poinformują duszpasterze.

Zachęcam również do skorzystania z innych propozycji jubileuszowych - jest ich wiele - w tym z pielgrzymki do Rzymu oraz z inicjatywy „Sto na sto”, która jest dobrym sposobem poznania piękna naszej diecezji, podczas nawiedzania stu ciekawych miejsc znajdujących się na jej terenie. Informacje o konkretnych wydarzeniach są dostępne w Internecie, będą też przekazywane na bieżąco.

Rok Jubileuszowy to także okazja do pomyślenia o przyszłości. Na to, co nadejdzie, chcemy patrzeć z nadzieją i odwagą. Jak mówi Apokalipsa, Chrystus Pan to Ten, który był, który jest i który przychodzi (por. Ap 1,4). We wszystkim, co przyniesie przyszłość, zawsze będzie Chrystus. Będziemy mogli Go w tym spotkać i doświadczyć Jego działania. Będziemy mogli żyć Jego życiem. Chrystus udziela się nam w swoim słowie i sakramentach właśnie po to, byśmy budowali nasze życie na relacji z Nim, byśmy na wszystko patrzyli przez Jego miłość, która podnosi z grzechu, przeprowadza przez trudności, otwiera na bliźnich, daje nadzieję i pomnaża radość.

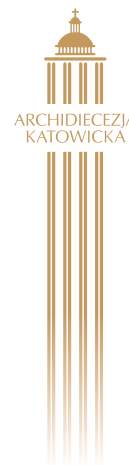
Żyjemy w kulturze, która bardzo ceni produktywność i wydajność. Warto więc w Kościele czuć nad każdym przejawem powierzchownego aktywizmu, podszytego toksycznym przekonaniem, że dzieje świata zależą głównie od nas. W jubileuszu nie chodzi tylko o mnożenie aktywności, ale raczej o włożenie większego wysiłku w otwarty na inspiracje Bożego Ducha, osobisty i wspólnotowy namysł nad tym, co i dlaczego rzeczywiście warto robić, tak, byśmy w naszych czasach i w warunkach, w których dziś działa Kościół, mogli głębiej jednoczyć się z Bogiem i między sobą.

Świat zmienia się coraz szybciej i dziś trudno wyobrazić sobie, jak będzie wyglądało życie Kościoła za dwadzieścia pięć, a co dopiero za sto lat. Tym bardziej więc, wobec niepewności, w której jesteśmy zanurzeni, warto pamiętać o słowach Pana, który zapewnia, że Duch Święty wszystkiego nas nauczy (por. J 14,26). Nie musimy dziś znać odpowiedzi na każde pytanie. Kiedy przyjdzie czas – On nas nauczy! To pewny fundament naszej nadziei.

Siostry i Bracia, także mnie przyszło ostatnio wypowiedzieć trudne słowo „fiat” w obliczu nowego wezwania, które, jak wierzę, pochodzi od Boga. Dziękuję Wam za dni, które mogliśmy przeżyć w jednej wspólnocie Kościoła katowickiego. Dziękuję za każde spotkanie i za wiele gestów dobra, które w takiej hojności tu otrzymałem. Przepraszam za błędy i niedoskonałości z mojej strony!

Bardzo Was proszę: wspierajmy się na wspólnej drodze. Bądźmy razem w modlitwie. Pomagajmy sobie nawzajem wiernie realizować powołanie, które otrzymaliśmy od Pana. Trwajmy przy „fiat” także wtedy, gdy odejdzie od nas anioł (por. Łk 1,38).

Szczególnie pozdrawiam i dziękuję moim Braciom Księżom. Zostajecie w moim sercu na zawsze, zwłaszcza wy, którzy przeżywacie teraz ciemne i trudne dni.

Siostry i Bracia, módlmy się wytrwale o nowego Biskupa dla naszej archidiecezji. Niech, jak mówi ostatni Sobór, będzie to człowiek, który poprzez miłość, pokorę i prostotę życia da wszystkim przykład świętości. Niech dołoży wszelkich starań, aby wszyscy powierzeni jego trosce „trwali jednomyślnie na modlitwie, a przyjmując sakramenty, wzrastali w łasce i stawali się wiernymi świadkami Pana”.

Na koniec, powierzając was opiece Niepokalanej, chcę powtórzyć przepiękne słowa św. Pawła, które usłyszeliśmy przed chwilą. „Zawsze, w każdej modlitwie, zanoszę prośby za was wszystkich z powodu waszego udziału w szerzeniu Ewangelii od pierwszego dnia aż do chwili obecnej. Mam właśnie ufność, że Ten, który zapoczątkował w was dobre dzieło, dokończy go do dnia Chrystusa Jezusa. (...) Albowiem Bóg jest mi świadkiem, jak gorąco tęsknię za wami wszystkimi ożywiony miłością Chrystusa Jezusa. A modłę się o to, aby miłość wasza doskonaliła się coraz bardziej i bardziej w głębszym poznaniu i wszelkim wyczuciu dla oceny tego, co lepsze, abyście byli czysti i bez zarzutu na dzień Chrystusa, napełnieni płonem sprawiedliwości, nabytym przez Jezusa Chrystusa ku chwale i czci Boga” (Flp 1,4-6,8-11).

Z modlitwą i błogosławieństwem,

WASZ BISKUP ADRIAN

Katowice, 4 grudnia 2024 roku,
we wspomnienie św. Barbary, patronki archidiecezji
VA I-89/24

223

Słowo z okazji Barbórki

Siostry i Bracia pracujący w przemyśle wydobywczym i okołowydobywczym. W dniu świętej Barbary, kiedy przeżywacie swoje doroczne święto, pozdrawiam Was tradycyjnym śląskim: „Szczęść Boże”. Te słowa przypominają o tym, że całe życie chcemy odnosić do Boga, o Którym psalmista mówi: „To On mój los zabezpiecza” (Ps 16,5). Pozdrawiając się w ten sposób, wyrażamy przekonanie, że nie jesteśmy w stanie sami so-

bie zapewnić szczęścia. Szukamy jego źródła wśród ciemności i trudów życia, wołając razem z psalmistą: „Wznies ponad nami, o Panie, światłość Twojego oblicza” (Ps. 4,7). Opierając swoje życie na Bogu, jesteśmy otwarci na szczęście, obiecanie przez Jezusa w programie ośmiu błogosławieństw. Zahartowani przez surową codzienność, często sięgając wśród łez i cierni, pozostajemy ludźmi nadziei.

Św. Papież Jan Paweł II podczas spotkania z mieszkańcami Śląska i Zagłębia na Jasnej Górze w 1979 roku przestrzegał przed pułapką sytej doczesności. „Nie dajcie się uwieść pokusie, że człowiek może odnaleźć siebie, wyrazić siebie, odrzucając Boga, wykreślając modlitwę ze swego życia, pozostając przy samej tylko pracy w złudnej nadziei, że same jej wytwory bez reszty nasycą wszystkie potrzeby ludzkiego serca. Nie samym bowiem chlebem żyje człowiek” – mówił.

Barbórkowy czas jest okazją do przypominania sobie o wartości pracy, zwłaszcza tu, na Górnym Śląsku, który przez ostatnie lata przechodzi ogromne przemiany. Pracę pojmujemy nie tylko jako proces polegający na wytwarzaniu określonych dóbr. Ma ona „dopomagać człowiekowi do tego, aby stawał się lepszym, duchowo dojrzalszym, bardziej odpowiedzialnym, aby mógł spełnić swoje ludzkie powołanie na tej ziemi, zarówno sam, jako niepowtarzalna osoba, jak też we wspólnocie z innymi, a nade wszystko w tej podstawowej ludzkiej wspólnocie, jaką jest rodzina” (Jan Paweł II, Homilia w czasie Mszy św. odprawionej pod Szczytem Jasnej Góry dla pielgrzymów z Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego, Częstochowa, 6 czerwca 1979 r.).

Niech podczas uroczystych mszy św. barbórkowych nie zabraknie dziękczynienia za kolejny rok pracy w górnictwie i w branży okołogórnicznej, za szczęśliwe zjazdy i wyjazdy. Ogarniam ufną modlitwą rodziny, które straciły swoich mężów, ojców i synów w wypadkach na kopalniach. Tragicznie i przedwcześnie zmarłych górników powierzam miłosierdziu Bożemu. Wszystkich zaś podejmujących codzienny trud pracy w górnictwie polecam wstawiennictwu Matki Bożej Piekarskiej i św. Barbary.

Z serca wszystkim błogosławię

ABP ADRIAN J. GALBAS SAC

224

Słowo administratora archidiecezji

Drodzy Diecezjanie, Siostry i Bracia!

W ostatnią niedzielę Adwentu pragnę Was bardzo serdecznie pozdrowić i poinformować, że 16. grudnia zgodnie z przepisami prawa kanonicznego, kolegium konsultorów wybrało mnie administratorem archidiecezji katowickiej do czasu wyłonienia przez Stolicę Apostolską jej nowego arcybiskupa. Proszę Was z całego serca o wsparcie duchowe i modlitwę w mojej intencji, bym swoją posługę spełniał w duchu wdzięczności Bogu i pokornego oddania dobru całego naszego lokalnego Kościoła. Módlcie się również za przyszłego arcybiskupa metropolitę katowickiego – abyśmy jak najszybciej mogli się zgromadzić wokół niego w czasie uroczystego ingresu!

Chciałbym Was jednocześnie serdecznie zaprosić do wspólnego przeżywania obrzędów inauguracji roku jubileuszowego ogłoszonego przez papieża Franciszka. Zgodnie z wytycznymi Stolicy Apostolskiej rozpoczniemy go w niedzielę 29 grudnia, czyli w święto Świętej Rodziny Jezusa, Maryi i Józefa, o godzinie 12.00. Z całego serca zapraszam więc do naszej katowickiej archikatedry przede wszystkim całe rodziny, matki, ojców, dzieci, babcie i dziadków, ale i wszystkich innych – wdowców, osoby samotne i konsekrowane oraz kapłanów. Jako pielgrzymi nadziei wspólnie oddajmy chwałę Temu, który jest Źródłem wszelkiej nadziei.

Z całego serca błogosławię każdego z Was. Niech te nadchodzące święta Bożego Narodzenia wypełnią Wasze serca nadzieją, która nie przemija.

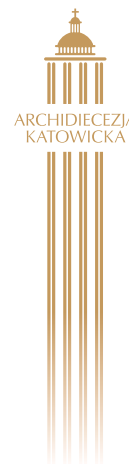
Szczęść Boże!

BP MAREK SZKUDŁO

Administrator Archidiecezji Katowickiej

Katowice, 19 grudnia 2024 roku

VA I-95/24

HOMILIE

225

Nie chodzi tylko o czynności

Homilia abp. Adriana J. Galbasa SAC

Akolitat; WŚSD w Katowicach, 7 grudnia 2024 roku

Siostry i Bracia, to jedna z ostatnich moich posług w naszej archidiecezji i ostatnia zaplanowana w śląskim Seminarium. Najpierw chcę więc wyrazić moją wdzięczność wobec tego miejsca i każdego z was. Dziękuję Księdzu Rektorowi za jego szczerą troskę o Seminarium. Za to, że nie robi z Seminarium przedszkola, zakładu opieki, czy więzienia. Ale także, że nie nadużywa kategorii domu.

Dziękuję całemu Zespołowi Formacyjnemu. Bardzo mi zależało, aby to był zespół ludzi, którzy potrafią, każdy zgodnie ze specyficznym charakterem pełnionej funkcji, ale także z posiadanymi kwalifikacjami, doświadczeniem i charyzmatami, odpowiedzialnie towarzyszyć alumnom w drodze seminaryjnej formacji. Że będą to ludzie, na których klerycy zawsze mogą liczyć, na których mogą polegać, którzy ich wesprą, pomogą w rozeznawaniu, ale którzy ich nie zastąpią w podejmowaniu decyzji.

Bardzo życzę, żeby Zespół Formacyjny pozostał zespołem, by każdy „grał do tej samej bramki”. Ludwik XIV mógł powiedzieć: „Państwo to ja”. Rektor Seminarium nie może powiedzieć: „Seminarium to ja”, podobnie jak nie może tak powiedzieć biskup w odniesieniu do diecezji. Nikt w Kościele nie jest „Królem Słońcem”, wokół którego wszystko ma się kręcić i wobec blasku którego wszystko ma zblednąć. Słońce jest jedno: jest nim Chrystus Pan. Zawsze więc kręcmy się wokół Niego, nigdy wokół siebie.

Dziękuję także Panu Krzysztofowi. Jego skromność i kompetencja zawsze budziły moje uznanie. Cieszę się, że zgodził się być Ekonomem w Seminarium. Nie możemy w kółko mówić o upodmiotawianiu świeckich i jednocześnie chcieć, by czynności, które w żadnym razie nie wymagają święceń wykonywali księża, zwłaszcza w sytuacji, gdy jest ich coraz mniej.

Dziękuję wam, Drodzy Bracia alumni. Przede wszystkim za wzajemne zaufanie. To jest wartość najcenniejsza. Zdobywa się je długo, traci w mig. Zaufanie, które jest osobistym przekonaniem o tym, że mnie

rozumiesz, że mogę na ciebie liczyć, że mnie nie skrzywdzisz, że mogę – w takim czy innym stopniu – powierzyć ci tajemnice mojego życia.

Wiem, że decyzja o moim przeniesieniu do Warszawy nie jest dla wielu z was łatwa. Sami o tym mówiliście. Nie jest łatwa także dla Seminarium jako całości. Wykorzystajmy jednak także i ten moment formacyjny, wzmacniając nasze zaufanie wobec Chrystusa, naszego Jedyne Pasterza. On jest stały. Ci, którzy w Jego imieniu podejmują pasterską odpowiedzialność za diecezję przychodzą i odchodzą. Ktoś zostaje dłużej, ktoś krócej. Ktoś jest bardzo krótko. On, Chrystus, jest zawsze. Jego miłość jest trwała, pewna i szczerą.

Ważne są sytuacje, ale najważniejsze są relacje. Choć kończy się relacja zbudowana w kluczu przełożony-podwładny, czy biskup – ksiądz, lub: biskup-kleryk, to pozostaje ta dużo ważniejsza: chrześcijanin-chrześcijanin, współbrat-współbrat. I ta podstawowa: człowiek-człowiek. Modlę się za was i także proszę o modlitwę za siebie.

Siostry i Bracia, spotykamy się dzisiaj przy okazji wprowadzenia w posługę akolitu naszych czterech Braci: Kamila, Karola, Daniela i Mateusza.

Zawsze to podkreślam, że poprzez decyzję o przyjęciu akolitu i poprzez dopuszczenie do niego, zarówno każdy z was, jak i przełożeni robią kolejny krok w rozeznaniu waszego powołania. To jest już krok bardzo poważny.

Jakże często męczy was niepewność (wiem to z własnego doświadczenia i z towarzyszenia alumnom) wyrażająca się w pytaniu: czy aby na pewno jestem powołany? Czy Seminarium to jest aby na pewno moje miejsce? Jesteście szarpani zmiennymi nastrojami, przeciwnymi myślami, porywistymi odruchami serca. Mało kto tego nie doświadcza.

I oto przez tę posługę Kościół chce was uspokoić. Na tym etapie waszej formacji seminaryjnej, jeśli przeżywacie ją uczciwie, w otwartości na kierownictwo duchowe i w szczerości wobec waszych wychowawców, a przede wszystkim w prawdzie waszego sumienia, Kościół mówi dziś każdemu z was kolejne „tak”.

Ważne też, byśmy wiedzieli, że w byciu akolitą nie chodzi tylko i nie chodzi przede wszystkim o nabycie uprawnień do wykonywania pewnych czynności liturgicznych. Oczywiście będą też nowe czynności, zanoszenie komunii wiernym, czy puryfikacja naczyń liturgicznych, ale to nie jest najważniejsze. Najważniejszy jest styl życia. Najważniejsze

jest to, by akolita utożsamiał się z Chrystusem, który karmi Lud Boży na pustkowiu chlebem z ziemi i zaraz potem powie, że ważniejszy jest Chleb z nieba, który On sam nie tylko daje, ale którym On jest (J 6,26-34)! Akolita jest pewien, że to jest Chleb na życie wieczne. Wie, że uczestnicząc w Eucharystii, jak powiedział papież Benedykt XVI: „w niezwykle sposób żyjemy modlitwą, jaką wznosił Jezus i jaką wznosi za każdego, aby zło, które wszyscy napotykamy w życiu nie zwyciężyło i by działała w nas przeksztalcająca moc śmierci i zmartwychwstania Chrystusa”.

Jednym z najpiękniejszych dokumentów św. Jana Pawła II jest dla mnie List Apostolski z 1980 o kulcie Eucharystii. Papież mówi tam coś bardzo ważnego, że Eucharystia ma mieć wpływ na życie tego, który ją sprawuje. Mam nadzieję, że ma wpływ na wasze życie. I że od dziś będzie miała wpływ jeszcze większy.

„Z dobrze pojętego kultu eucharystycznego rodzi się cały sakramentalny styl życia chrześcijanina(...), pisze papież. Bóg bowiem dosięga człowieka nie tylko poprzez wydarzenia i poprzez swoją łaskę wewnętrzną, ale jeszcze z większą mocą i pełnią działa w nim poprzez sakramenty. One nadają jego życiu styl sakramentalny” (...). Trzeba więc, abyśmy wszyscy, którzy jesteśmy szafarzami Eucharystii, przyjrzeni się uważnie naszym czynnościom przy ołtarzu (...), zwłaszcza temu, jak piastujemy w naszych rękach ów Pokarm i Napój, które są Ciałem i Krwią naszego Boga i Pana; jak rozdajemy Komunię świętą, jak dokonujemy puryfikacji. Te wszystkie czynności mają swoje znaczenie. Trzeba oczywiście wystrzegać się skrupulanctwa, ale - niech Bóg broni - żeby nasze postępowanie miało nosić na sobie cechy jakiegokolwiek braku poszanowania, niepotrzebnego zaspieszenia, gorszącej niecierpliwości. Naszym najwyższym zaszczycem jest - poza obowiązkiem posłannictwa ewangelicznego - to, że możemy sprawować tę tajemniczą władzę nad Ciałem Odkupiciela i temu wszystko w nas musi być stanowczo podporządkowane”.

Ważne słowa, podobnie jak te, wypowiedziane przez św. o. Pio, który mówił, że czasami obchodzimy się z Ciałem Chrystusa jak rzeźnik z mięsem, albo jak te, które św. Siostra Faustyna zapisała w swoim Dzienniczku, a które miał jej powiedzieć sam Chrystus: „Ach, jak Mnie to boli, że dusze tak mało się łączą ze Mną w komunii świętej. Czekam na dusze, a one są dla Mnie obojętne. Kocham je tak czule i szczerze, a one Mi nie dowierzają. Chcę je obsypać łaskami - one przyjąć ich nie chcą. Obchodzą się ze Mną jak z czymś martwym, a przecież mam Serce pełne miłości i miłosierdzia”.

To straszne, obchodzić się z Ciałem Chrystusa jak rzeźnik z mięsem, albo jak by ono było czymś martwym.

Zawsze prosimy Maryję, która z taką czułością opiekowała się ciałem Chrystusa, dbała o Nie, pielęgnowała je i szanowała, co będziemy podziwiać szczególnie w dniach Bożego Narodzenia, prosimy Ją, aby nauczyła nas tej delikatnej wrażliwości o eucharystyczne Ciało Pana.

Bardzo was też proszę, abyście udzielając ludziom komunii świętej dali im szansę na to maleńkie, ale jakże ważne wyznanie wiary. Kiedy udzielacie komunii, jak uczą rubryki, powinniście wyraźnie ukazać człowiekowi konsekrowaną hostię. Nie wrzucić jej komuś do gardła, jak landrynkę. Ukazać, zatrzymać się na mikrosekundę, mówiąc przy tym wyraźnie: „Ciało Chrystusa”.

To moment bardzo osobisty. Niech przyjmujący komunię świętą, zobaczy Ciało Pana jakby tylko dla siebie, niech pozwoli, by Pan dostrzegł ją lub jego, jak dostrzegł kiedyś Zacheusza schowanego w liściach sykomory (por. Łk 19,1-10), jak dostrzegł Mateusza w komorze celnej (por. Mt 9,9-13), czy Natanaela, w tajemniczym momencie jego życia, na długo zanim ten pojawił się pod drzewem figowym (por. J 1,43-51).

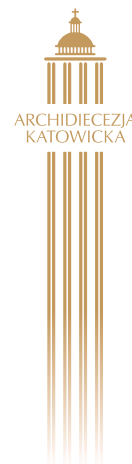
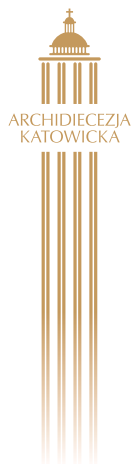
Niech też człowiek przyjmujący komunię świętą ma szansę spokojnie powiedzieć: „amen”, czyli: „tak, wierzę”! Wierzę, że to naprawdę jest Ciało Chrystusa i chcę je przyjąć świadomie i godnie.

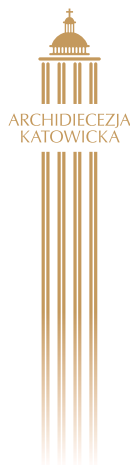
Sposób sprawowania liturgii jest ewangelizacją. Nie chodzi o teatralność, przeciwnie: o naturalność. O to, by pełne szacunku gesty wobec Eucharystii, były znakiem naszej wiary i pełnej czci postawy wobec samego Chrystusa.

Bardzo piękna jest modlitwa, którą za chwilę nad wami odmówię. „Najlaskawszy Boże, Ty przez Jednorodzonego Syna Twojego powierzyłeś swojemu Kościołowi chleb życia, pobłogosław tych naszych braci, wybranych do posługi akolitów. Spraw, aby gorliwie spełniając posługę przy ołtarzu i wiernie rozdzielając swoim braciom i siostram chleb życia wiecznego, stale wzrastali w wierze i miłości ku zbudowaniu Twojego Kościoła”.

Kościół oczekuje więc, że posługę przy ołtarzu będziecie spełniali nie byle jak, lecz gorliwie i że to doprowadzi was samych do wzrostu wiary i miłości, by – dzięki temu - rósł Kościół i był coraz mocniejszy.

Otrzymacie także piękną zachętę: „Przyjmij naczynie z chlebem do sprawowania Eucharystii i tak postępuj, abyś mógł godnie służyć Kościołowi przy stole Pańskim”.

Lubię to słowo: „postępuj”. Ono ma w języku polskim dwa znaczenia. Pierwsze kojarzy nam się ze słowem „postępek”, a więc czynność. To, że jesteś przy ołtarzu ma być zachętą, by pewne postęпки wykluczyć ze swojego życia, a o inne dbać. By tu nie było jakiegokolwiek sprzeczności i dysharmonii. Sprawowanie Eucharystii nigdy nie może być odłączone od życia. Przeciwnie: zawsze jest jego częścią.

Ale w słowie „postępuj”, chodzi także o rozwój. Ktoś postępuje w nauce angielskiego, a u kogoś postąpiła choroba. Oby wprowadzenie w posługę akolity było dla was momentem wzrostu w gorliwości. Chwilą „magis”, „więcej”. Piotrze, czy miłujesz mnie więcej aniżeli ci? (por. J 21,15), zapytał Pan nad jeziorem Galilejskim?

To pytanie do was: Karolu, Kamilu, Danielu, Mateuszu: czy kochasz mnie teraz więcej? Czy chcesz kochać Mnie jeszcze więcej?

Drodzy Bracia, Słowo Boże, które Kościół nam dziś daje jest pełne nadziei. Pamiętajcie zawsze, że jesteście owocem modlitwy wielu ludzi, którzy modlili się i modlą o to, by Pan posłał robotników na swoje żniwo (por. Mt 9,38). Dziękuję za to tym, którzy są tu dziś obecni: waszym rodzicom, krewnym, przyjaciółom, duszpasterzom, wspólnotom parafialnym i tym, z których się wywodzicie. Proszę: nie ustawajcie w tych prośbach. A wy, Drodzy Bracia, bądźcie za tę modlitwę wdzięczni.

Jesteście też tymi, którzy w przyszłości mają otrzymać wielką władzę leczenia ludzkich dusz i wypędzania złych duchów. Pomagania ludziom w ich słabościach (por. Mt 10,8).

„Idźcie”, prosi was Chrystus (Mt 10,6). Nie stójcie i nie siedźcie. Nie czekajcie, aż ludzie przyjdą. Chrześcijaństwo zasiedziało, kanapowe, jak mówi papież Franciszek, jest nieporozumieniem. Nie papucie, a sandały mają być waszym codziennym obuwiem. Nie kanapa i nie podusia z pączusiem, ale droga, czasem wygodna, czasem wertepowata ma być waszą codziennością.

Być może dostaniecie czasem „chleb ucisku i wodę utrapienia” (Iz 30,20), jak mówi dziś Izajasz, ale „to jest droga, idźcie nią” (Iz 30,21). Doświadczyć na niej obfitości większej niż ta zapowiadana przez Proroka. Większej niż soczysty pokarm z plonów ziemi, większej niż stada najedzonych wołów i osłów i niż obfita woda płynąca z żywych strumieni (por. Iz 30, 23-25).

Jeśli pójdziecie i tym bardziej im bardziej pójdziecie, doświadczyćcie działania Pana. Dzięki wam, poprzez was, wobec was, ale także na was,

Chrystus będzie opatrywał rany swojego ludu i leczył sińce po ciężkich razach (Iz 30,26). Będzie ratował złamanych na duchu i przewiązywał ich rany (por. Ps 147,3). Ksiądz, który nie idzie, lecz tylko stoi, siedzi, narzeka i gdera, nigdy tego nie doświadczy.

Idąc, miejcie dla ludzi jedno przesłanie: jedno na cały adwent ludzkiego życia: że zbliża się Królestwo Boże (por. Mt 10,8). A Królestwo Boże – jak mówi św. Paweł – „to nie jest sprawa tego co się je i pije, ale to sprawiedliwość, radość i pokój w Duchu Świętym” (Rz 14,17). Nadziejcie i pogodną radością swojego życia, szczęściem, o którym mówi dzisiejszy Psalmista, bądźcie tego królestwa zwiastunami i świadkami.

Niech w tej intencji modli się za nami Najświętsza Panna Maryja. Dziś, w tę adwentową pierwszą sobotę miesiąca, powierzamy się Jej wstawiennictwu i za św. Bernardem wołamy:

„Pomnij o Najświętsza Panno Maryjo, że nigdy nie słyszano, abyś opuściła tego, kto się do Ciebie ucieka, Twej pomocy przyzywa, Ciebie o przyczynę prosi. Tą ufnością ożywiony do Ciebie, o Panno nad pannami i Matko, biegnę, do Ciebie przychodzę, przed Tobą jako grzesznik płaczący staję. O Matko słowa, racz nie gardzić słowami moimi, ale usłysz je łaskawie i wysłuchaj”. Amen.

226

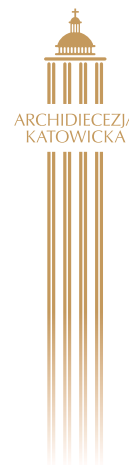
Nasze wargi kładą się na innym życiu!

Orędzie abp. seniora Wiktora Skworca

Boże Narodzenie; Katowice, katedra, 25 grudnia 2024 roku

1. Każde święta Bożego Narodzenia przeżywamy w innym klimacie; nie tylko tym pogodowym, ale i duchowym. Ubolewamy, że święta nie są białe i z tego powodu, że nawet przysłowia nie funkcjonują, bo przecie Barbórka była po wodzie... Za to klimat duchowy niezwykle uroczysty, bo ta czas roku jubileuszowego. W przypadku naszej archidiecezji podwójnego, bo razem z Kościołem Powszechnym przeżywamy rok jubileuszowy rozpoczęty wczoraj przez papieża Franciszka.

Zaś w naszym Kościele lokalnym świętujemy 100 lat istnienia archidiecezji katowickiej, dziękujemy za przeszłość a przyszłość powierza-

my Bożej Opatrzności. Oba jubileusze łączy wspólne hasło: „Pielgrzymi nadziei”.

Pozdrawiam was drodzy pielgrzymi nadziei, obecni w katedrze i łączący się z nami dzięki internetowej transmisji. Pielgrzymowanie kojarzy się z przemieszczaniem, z ruchem, z przechodzeniem z punktu a do punktu b. Od pierwszego do ostatniego oddechu przemieszczamy się w czasie i przestrzeni, bo pielgrzymowanie to chodzenie, stawianie jednej nogi przed drugą. Kiedy na trasie marszu czy pielgrzymki spotyka się dwóch piechurów, to raczej nie narzekają: mówią bardziej o tym, któredy szli, który szlak jest bardziej malowniczy, z którego miejsca są najpiękniejsze widoki i gdzie jeszcze za darmo dają wrzątek.

Dla tych, którzy chcą zwolnić tempo czy bieg życia – a właściwie wszyscy chcemy – nie ma nic lepszego niż chodzenie. Do chodzenia wystarczy dwie nogi. Kiedy się chodzi, liczy się tylko błękit nieba, uroda krajobrazów, szlak i dojście do świadomości wybranego celu.

2. Bracia i Siostry! Pielgrzymi nadziei. W uroczystość Bożego Narodzenia weszliśmy na znany nam dobrze szlak. Prowadzi do Betlejem, prowadzi na spotkanie z przychodzącym Jezusem. Dziś doświadczamy radosnego spotkania z Nim na szlaku życia w namiocie spotkania, w naszej katedrze. Usiedliśmy wygodnie i słuchaliśmy, co Przychodzący ma nam o sobie, o swoim Ojcu do powiedzenia. Twierdzi, że przyszedł do swojej własności i prawi nam komplementy, kiedy mówi, że wszystkim tym, którzy Go przyjęli, dał moc, aby się stali dziećmi Bożymi, tym, którzy wierzą w imię Jego.

Drogie Dzieci naszego Ojca w niebie, bracia i siostry Jego Syna Jezusa Chrystusa!

Cielesna obecność Boga pośród rodzaju ludzkiego z motywu miłości, zapoczątkowana w Betlejem, czyli w „Domu chleba”, staje się jeszcze wyraźniejsza w czasie Mszy św., w czasie każdej eucharystii, kiedy to w szczególny sposób uświadamiamy sobie dar i tajemnicę Tego Chleba, który z nieba zstąpił; zstąpił i zstępuje nieustannie, w czasie Eucharystii, która jest Bożym Narodzeniem.

„Ten kielich, który podnosimy naszymi rękoma, | nie jest jedynie złotym kielichem, | Jest całą Ofiarą Kalwarii! | Zbawienie całkowicie ku nam | jak naczynie się zwraca, | jak pięć rzek Raju... | Nasze wargi kładą się na innym życiu” (P. Claudel).

Kiedy Zbawca, narodzony na ołtarzu, wstępuje w nasze serca, „zbawienie całkowicie ku nam się zwraca, jak pięć rzek Raju... nasze wargi kładą się na innym życiu”, do którego pielgrzymujemy z nadzieją we wspólnocie Kościoła.

Bądźmy jej świadkami idąc wiernie, dzień po dniu szlakiem nadziei, a jest z Boga, który sam przeszedł ludzkie życie – od pierwszego do ostatniego oddechu – więc zawieść nie może, bo zmartwychwstał. Amen.

227

Znaki nadziei

Homilia bp. Marka Szkuły

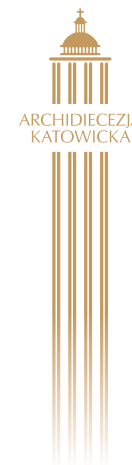
Inauguracja Jubileuszu Roku 2025;

Katowice, katedra, 29 grudnia 2024 roku

„Nadzieja zawieść nie może, ponieważ miłość Boża rozlana jest w sercach naszych przez Ducha Świętego, który został nam dany (Rz 5,5)”.

Siostry i Bracia zebrani u progu jubileuszowego roku, w progach katedralnego kościoła – matki innych kościołów katowickiej archidiecezji...

Nadzieja zawieść nie może. Ileż to razy powtarzaliśmy te słowa świętego Pawła z Listu do Rzymian. Ileż to razy powtarzaliśmy podobne słowa o nadziei, której nie wolno nam tracić, którą trzeba żyć, która przy życiu nas trzyma. Pierwsza i podstawowa różnica w tych mądrościach dotyczących nadziei jest taka, że w słowie natchnionym to Bóg jest jej źródłem, w ludzkiej mądrości człowiek wytwarza tę nadzieję w sobie sam. Być może dlatego dzieje się z naszym współczesnym światem to, o czym papież Franciszek napisał w bulli ogłaszającej Jubileusz Roku 2025: „Wszyscy mają nadzieję. Nadzieja jest obecna w sercu każdego człowieka jako pragnienie i oczekiwanie dobra, nawet jeśli nie wie, co przyniesie ze sobą jutro. Nieprzewidywalność przyszłości rodzi jednak niekiedy sprzeczne uczucia: od ufności do lęku, od pogody ducha do zniechęcenia, od pewności do zwątpienia. Często spotykamy osoby zniechęcone, które patrzą w przyszłość ze sceptycyzmem i pesymizmem, jakby nic nie mogło dać im szczęścia. Oby Jubileusz był dla wszystkich okazją do ożywienia nadziei. Słowo Boże pomaga nam znaleźć ku temu

powody. Pozwólmy, aby poprowadziło nas słowo, które Apostoł Paweł napisał właśnie do chrześcijan Rzymu” (Spes non confundit, 1).

Moi drodzy, to „słowo”, a raczej trzy słowa, brzmią: „Spes non confundit” – „Nadzieja zawieść nie może”.

Czcigodni Księża Biskupi, drogie osoby życia konsekrowanego i prezbiterzy, rodziny, rodzice i dzieci, osoby żyjące samotnie – oraz uczestniczący za pośrednictwem transmisji internetowej ten jubileusz jest dla każdego z nas. Dobrze więc, że możemy go rozpocząć w Niedzielę Świętej Rodziny. Dzięki temu lepiej możemy dostrzec jego wspólnotowy charakter. Owszem, jubileusz jest dla każdego z nas, ale przeżywamy go jako rodzina. Myślę z serdecznym uśmiechem o tej chwili, którą kolejny raz ewangelista Łukasz nam opisał przed chwilą. Kończy się powoli oktawa Bożego Narodzenia, w pewnym sensie opuszczamy słodką atmosferę świątecznych wzruszeń, wraz z Jezusem, Maryją i Józefem ruszamy w kierunku szarego życia. Sam święty Łukasz jakby chciał to podkreślić, bo zaczyna inaczej mówić o Panu Jezusie. Zmienia się słownictwo ewangelisty w odniesieniu do Jezusa. Święty Łukasz w tym właśnie momencie przestaje nazywać Go „dzieckiem”. Mówi o Nim jako „młodym Jezusie”, który ma „lat dwanaście”. „Rodzice Jezusa chodzili co roku do Jeruzalem na Święto Paschy. Gdy miał lat dwanaście, udali się tam zwyczajem świątecznym. Kiedy wracali po skończonych uroczystościach, został młody Jezus w Jerozolimie, a tego nie zauważyli Jego Rodzice. Przypuszczając, że jest wśród pątników, uszli dzień drogi i szukali Go między krewnymi i znajomymi. Gdy Go nie znaleźli, wrócili do Jeruzalem, szukając Go. Dopiero po trzech dniach odnaleźli Go w świątyni, gdzie siedział między nauczycielami, przysłuchiwał się im i zadawał pytania. Wszyscy zaś, którzy Go słuchali, byli zdumieni bystrością Jego umysłu i odpowiedziami (Łk 2,41-47).

Odnaleźli Go po trzech dniach... Ten „trzeci dzień” zapewne każdemu z nas coś mówi. Trzeci dzień jest zawsze zapowiedzią zbawczej ingerencji Boga, który właśnie trzeciego dnia zazwyczaj dokonuje zmiany biegu historii. Tak jest i w przypadku tego fragmentu o odnalezieniu Jezusa. Poprzednie dwa dni wypełnione były bólem nieobecności Jezusa, lękiem i poszukiwaniami. Ten trzeci dzień stał się miejscem spotkania. W pewnym sensie rodzice odkrywają kolejny raz, że ich dziecko jest kimś wyjątkowym. Jezus nie siedzi bowiem u stóp nauczycieli, ale „wśród” nich, co oznacza, że sam nauczycielem jest. Jego odpowiedź na

pełne bólu słowa Matki jest w pewnym sensie wyznaniem. Jezus mówi – tak to usłyszeliśmy w dzisiejszym czytaniu z Ewangelii według świętego Łukasza – „Czemu Mnie szukaliście? Czy nie wiedzieliście, że powinienem być w tym, co należy do mego Ojca?”.

W oryginalnym tekście brakuje tego wyrażenia „co należy”. Tam w ogóle nie ma żadnego słowa. Tak wówczas pisano. Różnie więc przez wieki tę odpowiedź tłumaczono: „w domu mego Ojca”, albo „w rzeczach mego Ojca”, „w tym, co dotyczy mego Ojca”, lub krótko: „u mego Ojca”.

Jedno jest pewne: pierwsza publiczna wypowiedź Jezusa daje do zrozumienia wszystkim, że najważniejszy jest dla Niego Ojciec. Całkowicie do Niego należy. Połowy życia jeszcze nie przeżył, nie zgromadził wokół siebie uczniów, nikogo nie uzdrowił, nie dokonał żadnego cudu, a już obwieścił światu to, co w przyszłości ujmie w słowach: „Moim pokarmem jest wypełnić wolę Tego, który Mnie posłał, i wykonać Jego dzieło” (J 4,34).

Siostry i Bracia, dzieło Jezusa nieustannie dokonuje się przez ostatnie dwa tysiąclecia. Na ołtarzach świata sprawowana jest Eucharystia, w każdej nieomal minucie powtarzane są słowa konsekracji – „to jest Ciało moje”, „to jest Krew moja”. W tym roku, który się rozpoczyna, jeszcze bardziej chcemy to dzieło przeżywać jako dzieło nadziei. Na prośbę papieża Franciszka na uroczystość otwarcia Jubileuszu przywieziono do Watykanu figurkę Matki Bożej Nadziei. Papież otworzył bramę nie tylko bazyliki, ale i więzienia. Jakby w tym wszystkim, co w jubileuszu powinniśmy przeżyć, przemodlić, przemyśleć, najważniejsze było to, że jedynym źródłem prawdziwej nadziei jest Bóg. Że jedynym źródłem prawdziwej wolności jest Bóg. Anna, którą w dzisiejszym pierwszym czytaniu spotkaliśmy jako radosną matkę, choć była w podeszłym wieku, od razu ten wielki dar, jakim był syn, ofiarowała Bogu (Por. 1 Sm 1, 20-22. 24-28). Święty Jan we fragmencie listu, który usłyszeliśmy zachęca nas do ufności Bogu: „Wiemy, że gdy się objawi, będziemy do Niego podobni, bo ujrzymy Go takim, jakim jest. Umiłowani, jeśli serce nas nie oskarża, to mamy ufność w Bogu, a o co prosić będziemy, otrzymamy od Niego (1J 3, 2; 21-22), Rozpoczynając jubileusz 2025 Roku w naszym lokalnym Kościele, w archidiecezji katowickiej, nie możemy zapominać, że zbiega się on z jubileuszem stulecia jej istnienia. Od stu lat pasterze tej diecezji i wierni, których Bóg polecił ich pieczy, dokonują właściwie tego samego: uczą siebie i innych, że jedynie w Bogu jest ich

nadzieja. Że „powinienem być w tym, co należy do mojego Ojca” „moim pokarmem jest pełnić wolę Ojca”, to postawa kogoś, kto ufa. Że nie ma innej drogi. Nie ma innej nadziei. Nie ma innego stylu życia. Jedynie taki Kościół, który ufa Bogu, a nie własnym środkom i możliwościom, może skutecznie głosić ewangeliczny przekaz. W najciemniejszych godzinach, w najtrudniejszych miesiącach i latach, pośród najrozmaitszych znaków czasu tylko Bóg może być źródłem Jego nadziei. Tak było i jest w życiu naszego lokalnego Kościoła.

Bracia i siostry... Znaki czasu... Piszę o nich w swojej bulli papież: „Oprócz czerpania nadziei z łaski Bożej, jesteście wezwani do odkrywania jej także w znakach czasu, które daje nam Pan. Jak stwierdza Sobór Watykański II, »Kościół zawsze jest zobowiązany do badania znaków czasu i ich interpretowania w świetle Ewangelii, tak aby w sposób dostosowany do każdego pokolenia mógł odpowiedzieć na wieczne pytania ludzi o sens życia doczesnego i przyszłego oraz o ich wzajemną relację« [4]. Konieczne jest zatem zwrócenie uwagi na wiele dobra obecnego w świecie, aby nie ulec pokusie przekonania o byciu pokonanym przez zło i przemoc. Jednak znaki czasu, które zawierają tęsknotę ludzkiego serca, potrzebującego zbawczej obecności Boga, domagają się, by zostały przekształcone w znaki nadziei (Spes non confundit, 7).

Dzieje się na tym świecie wiele takich rzeczy, które i nas przerażają. Jakby zagubieni pomiędzy milionami pielgrzymów wracających do domów, obawiamy się wiadomości o wojnach, chorobach, klęskach żywiołowych, gospodarczych przemianach, reformach, upadkach kolejnych gałęzi przemysłu... boimy się o przyszłość. To normalne. Lęk jest rzecz ludzką. Ale chrześcijańską – jeszcze bardziej – wiara w to, że „Nadzieja zawieść nie może, ponieważ miłość Boża rozlana jest w sercach naszych przez Ducha Świętego, który został nam dany (Rz 5,5)”.

Błogosławionego Jubileuszu dla każdego z Was! Nie zapominajcie, że wszystko to, co jest znakiem trudnego czasu może stać się znakiem nadziei... Jako Pielgrzymi nadziei odwiedzający kościół katedralny i inne kościoły, by przyjąć obdarowanie miłością Boga, pamiętajmy o szczególnej pielgrzymce: do człowieka, by budować z nim wspólnotę, Żywy Kościół, Rodzinę. Dlatego dzisiaj wołamy: Rodzino, Rodzino Święta, przykładem nam służ, napełnij pokojem serca, miłości nas ucz!

DEKRETY I ZARZĄDZENIA

228

Zarządzenie dotyczące świadczeń finansowych w Archidiecezji Katowickiej w 2025 roku

Po konsultacjach z Kolegium Konsultorów od dnia 1 stycznia 2025 r. obowiązują następujące zasady:

ŚWIADCZENIA OSOBISTE KAPŁANÓW

Wszyscy księża inkardynowani do Archidiecezji Katowickiej, niezależnie od pełnionej funkcji czy urzędu oraz miejsca pełnienia posługi, są zobowiązani do opłacenia poniższych składek.

Obowiązek ten nie dotyczy:

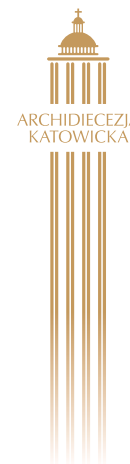
- księży emerytów i rencistów (którzy uzyskali ten status na mocy decyzji ZUS i dekretu Arcybiskupa Katowickiego),
- księży pracujących na misjach ad gentes (w okresie bezpośredniego przygotowania i pracy na misjach), w Kościołach Europy Wschodniej (Ukraina, Kazachstan) oraz w Republice Czeskiej,
- księży skierowanych na specjalistyczne studia stacjonarne poza diecezją (w okresie studiów).

KAPŁAŃSKIE SKŁADKI:

1. SEMINARISTICUM

Ofiary na seminarium należy wpłacać indywidualnie, bezpośrednio do Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego (w kasie lub na konto bankowe seminarium) – minimalnie 30 zł (miesięcznie).

Ofiara na seminarium jest wyrazem wdzięczności za wykształcenie i przygotowanie do pracy duszpasterskiej w Kościele. W ten sposób partycypujemy w kosztach utrzymania seminarium i koniecznych remontów.

2. KAPŁAŃSKA POMOC MISJONARZOM

- 30 zł (miesięcznie)

Fundusz ten wspiera kapłanów naszej archidiecezji pracujących na misjach ad gentes i w Kościołach Europy Wschodniej. Z tego funduszu każdy z nich otrzymuje co miesiąc 150 dolarów USA. Misjonarze naszej archidiecezji mają ponadto zezwolenie na zbieranie ofiar w parafiach w czasie pobytu w kraju.

O terminach zbiórek i zebranych kwotach należy poinformować w rocznym sprawozdaniu finansowym parafii, w rubryce „Przechodnie – Inne”.

3. KAPŁAŃSKA POMOC BRATNIA

Wysokość miesięcznej składki na Kapłańską Pomoc Bratnią:

- 300 zł proboszczowie, administratorzy, wikarzy-katecheci i pracownicy naukowcy,
- 200 zł wikarzy (nie katechizujący), pozostali księża.

Dla księży emerytów i rencistów dodatkową pomocą są świadczenia pochodzące z Kapłańskiej Pomocy Bratniej. Wysokość miesięcznego wsparcia od 1 stycznia 2025 r. wynosi 900 zł.

Innym księżom z Funduszu Kapłańskiej Pomocy Bratniej można udzielić pomocy *ex misericordia* w miarę posiadanych środków.

4. FUNDACJA ŚW. JÓZEFA

Roczna składka na Fundację św. Józefa (zbiera wicedziekan; wpłaty należy dokonać do 31 marca 2025 r.).

- 150 zł wszyscy prezbiterzy,
- 2 000 zł biskupi.

ŚWIADCZENIA PARAFIALNE**I. SEMINARIUM DUCHOWNE**

Obowiązują 4 kolekty (100%): 1 stycznia, 25 maja, 24 sierpnia, 5 października.

Kolekty i składki na seminarium księża i parafie wpłacają bezpośrednio do seminarium lub na rachunek bankowy WŚSD: ING o/Katowice 92 1050 1214 1000 0090 3174 6440.

Wyjątek stanowią:

- kolekta przeprowadzona w ramach przygotowania do wizytacji parafii,

- indywidualne ofiary księży, zebrane podczas odwiedzin duszpasterskich, które należy wpłacić w kasie kurii lub na rachunek bankowy Archidiecezji Katowickiej: BNP PARIBAS 34 1600 1055 1848 6348 7000 0001 (na remont pokoi kleryckich).

II. ŚWIADCZENIA NA RZECZ ARCHIDIECEZJI

W związku z sytuacją w archidiecezji, związaną ze zmianą Arcybiskupa, w zdecydowanej większości obowiązują świadczenia takie, jak w poprzednich latach.

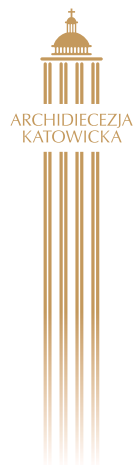
1. Obowiązują 6 kolekt przeznaczonych na funkcjonowanie archidiecezji oraz instytucji z nią związanych:
 - 19 stycznia, 2 marca, 11 maja, 8 czerwca, 14 września, 2 listopada
 - oraz 20 lipca - na remonty naszych domów rekolekcyjnych.
2. Obowiązują 4 kolekty na Wydział Teologiczny:
 - 6 kwietnia, 22 czerwca, 3 sierpnia, 7 września.

III. MISJE

1. Obowiązują 2 kolekty i 2 zbiórki:
 - a) kolekta z uroczystości Objawienia Pańskiego (6 stycznia 2025 r.) – należy odprowadzić 100%,
 - b) zbiórka na Fundusz Misyjny ad gentes (II niedziela Wielkiego Postu – 16 marca 2025 r.) – należy odprowadzić 100%;
 - c) kolekta z Niedzieli Misyjnej (19 października 2025 r.) – należy odprowadzić 100%,
 - d) zbiórka na Fundusz Pomocy Kościołowi na Wschodzie (II niedziela Adwentu – 7 grudnia 2025 r.) – należy odprowadzić 100%.

Powyższe kolekty i zbiórki należy wpłacić w kasie Kurii lub na rachunek bankowy Archidiecezji Katowickiej: BNP PARIBAS 34 1600 1055 1848 6348 7000 0001.

2. Przypominamy, że misje należy wspierać również ofiarami przekazywanymi na Papieskie Dzieła Misyjne. Ofiary te należy wpłacać w kasie Kurii Metropolitalnej lub na rachunek misyjny Archidiecezji Katowickiej: BANK BNP PARIBAS 82 1600 1055 1848 6348 7000 0010.

IV. CARITAS ARCHIDIECEZJI KATOWICKIEJ

1. Kolekta w Niedzielę Miłosierdzia Bożego (II niedziela wielkanocna – 27 kwietnia 2025 r.). Do Caritas Archidiecezji Katowickiej należy odprowadzić 100% zebranych ofiar na prowadzone przez nią diecezjalne dzieła.
Kolektę należy wpłacić bezpośrednio w kasie lub na rachunek bankowy Caritas:
ING o/Katowice 96 1050 1214 1000 0090 3169 8062.
2. Kolekty zebrane podczas mszy świętych w pierwsze piątki miesiąca przeznaczają się na cele charytatywne parafii.
3. Fundusz Obrony Życia zasila kolekta zebrana podczas Pasterki w uroczystość Bożego Narodzenia – 60% zebranej sumy pozostaje w parafii i powinna być przeznaczona na działalność związaną z obroną życia, a 40% należy przekazać do kurii, która z tych środków utrzymuje Wydział Duszpasterstwa Rodzin.

V. INNE OFIARY I ZBIÓRKI

1. Jałmużna postna zebrana 9 marca 2025 r. – 100% należy odprowadzić do kurii.
2. Ofiary na Boży Grób i chrześcijan w Ziemi Świętej w Wielki Piątek i Wielką Sobotę (18 i 19 kwietnia 2025 r.) – 100% należy odprowadzić do kurii.
Na powyższy cel przeznaczają się ofiary zebrane przy okazji adoracji Krzyża w Wielki Piątek i Wielką Sobotę.
3. Świętopietrze zebrane 6 lipca 2025 r. – 100% należy odprowadzić do kurii.
4. Zbiórka na Fundację Dzieło Nowego Tysiąclecia (12 października 2025 r.).
Całość zebranych ofiar w Dzień Papieski należy przekazać do kurii, która prześle je zbiorczo z całej archidiecezji na konto fundacji.
Inne organizacje, które zbierają datki na Fundację Dzieło Nowego Tysiąclecia poza terenem kościelnym, powinny same przesłać zebrane pieniądze na konto fundacji.
5. Zbiórka na Fundację Pomoc Kościołowi w Potrzebie (9 listopada 2025 r.) – 100% należy odprowadzić do kurii.

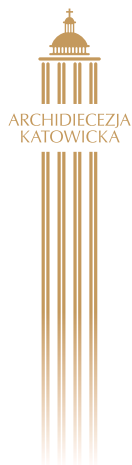
6. Dodatkowe kolekty i zbiórki przeprowadzane w parafiach, w tym rozprowadzanie różnego rodzaju „cegiełek”, sprzedaż rzeczy materialnych (np. książek, płyt, pisanek, kartek świątecznych itp.), z wyjątkiem: przeznaczonych na cele parafialne i diecezjalne, przeprowadzanych przez księży Archidiecezji Katowickiej pracujących na misjach, przeprowadzanych przez zgromadzenia zakonne z terenu Archidiecezji Katowickiej, przeprowadzanych przez rekolekcjonistów w czasie misji czy rekolekcji parafialnych, a także przeznaczonych na cele budownictwa sakralnego na terenie Archidiecezji Katowickiej, wymagają uprzedniej, pisemnej zgody Arcybiskupa Katowickiego. W takich przypadkach pismo zaadresowane do Księdza Arcybiskupa należy złożyć w kancelarii Kurii Metropolitalnej co najmniej 14 dni przed planowaną kolektą czy zbiórką.
7. **Po ogłoszeniu w okólniku we wszystkich parafiach zostanie przeprowadzona specjalna kolekta na budowane na terenie archidiecezji kościoły. W związku z tym zniesiona zostaje instytucja parafii patronackich. Środki zebrane podczas tej kolekty zostaną podzielone między parafie, w których trwa budowa świątyni.**
Budowniczy, który otrzyma pisemną zgodę kurii na prowadzenie kolekt na budowę kościoła, może zwrócić się do wybranych parafii o umożliwienie ich przeprowadzenia.
8. Środki ze zbiorów i składek celowych należy wpłacić nie później niż 14 dni po zebraniu, ponieważ są one przekazywane dalej.

VI. DIECEZJALNY FUNDUSZ UBEZPIECZENIOWY PZUW

1. Składki za rok 2025 należy wpłacić do końca stycznia 2025 r. w kasie Kurii lub na konto Archidiecezji – wpisując jako tytuł wpłaty: FA2025.
Każdy proboszcz otrzymał informację z wyliczoną kwotą składki.

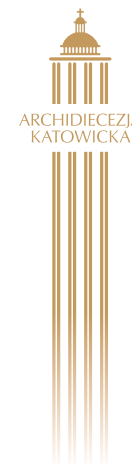
VII. INNE

1. Kolekty są zbierane w kościele, a zbiórki odbywają się przed kościołem. Zebrane ofiary należy przekazywać do kasy Kurii Metropolitalnej lub na rachunek bankowy Archidiecezji Katowickiej BNP PARIBAS 34 1600 1055 1848 6348 7000 0001 z po-

daniem tytułu wpłaty (z wyjątkiem przeznaczonych dla Caritas Archidiecezji Katowickiej i WSSD w Katowicach) najpóźniej do 14 dni od przeprowadzenia kolekty lub zbiórki.

2. Msze święte zbiorowe. Z ofiar złożonych na mszę św. zbiorową wolno zatrzymać jedynie ofiarę (tzw. stypendium) równą kwocie średniej ofiary składanej z okazji mszy św. celebrowanej w niedzielę. Resztę należy przekazać biskupowi diecezjalnemu na cele określone prawem (Dekret Kongregacji ds. Duchowieństwa w sprawie tzw. intencji zbiorowej, art. 3 §1 i §2 – patrz: „Wiadomości Diecezjalne” nr 6/91, poz. 51).
3. Binacje i trynacje. Zgodnie z kan. 951 KPK proboszczowie i administratorzy są zobowiązani do przekazywania ofiar z tytułu binacji i trynacji do Archidiecezji.
Sposób obliczania i przekazywania binacji i trynacji – 40% ze stypendium należy przekazać do archidiecezji, 60% pozostaje w parafii, z czego 40% otrzymuje kapłan, który mszę św. odprawił (przykład: stypendium - 100 zł: 40 zł – kuria, 20 zł – parafia, 40 zł – odprawiający).
4. Iura stole należy rozliczyć w następujący sposób: 2/5 proboszcz, 2/5 odprawiający, 1/5 parafia.
5. Ofiary na Fundusz Obrony Życia (FOŻ) z 25 grudnia 2025 r. (Pasterka) można wpłacić w nowym roku (po 1 stycznia 2026 r.), ale w księdze rachunkowej i rocznym sprawozdaniu finansowym parafii należy je wpisać jako sumy przechodnie z 2025 r.
6. Roczne sprawozdanie o przychodach i rozchodach parafii (obejmujące rok 2025, nawet jeżeli wpłata kolekty czy zbiórki nastąpiła na początku stycznia 2026 roku) należy przekazać w 2 egzemplarzach do Kurii Metropolitalnej do końca stycznia 2026 roku, w celu zatwierdzenia.
7. Proboszcz nie może udzielać pełnomocnictw do rachunku bankowego parafii innym osobom, bez zgody Arcybiskupa Katowickiego. Istnieje obowiązek założenia konta parafialnego. Parafia nie może posługiwać się prywatnym kontem proboszcza.
8. Księża wicedziekani pobierają w dekanacie i przekazują kwartalnie do Kurii Metropolitalnej wraz z imienną listą księży:
 - a) składki na Pomoc Misjonarzom z Archidiecezji Katowickiej,
 - b) składki na Kapłańską Pomoc Bratnią,

- c) składki na Fundację św. Józefa,
- d) należności za materiały duszpasterskie.
9. Roczne sprawozdanie dotyczące punktów a) i b) należy złożyć w Wydziale Finansowym Kurii Metropolitalnej do 31 stycznia następnego roku.
10. **Instytucje i spółki należące do Archidiecezji i prowadzące działalność gospodarczą oraz zarobkową, takie jak: domy rekolekcyjne i Ars Catholica odprowadzają do Kurii Metropolitalnej raz na kwartał 10% kwoty przychodów.**
11. **Parafie posiadające nieruchomości, które są wydierżawione, wpłacają do Kurii Metropolitalnej na koniec roku 20% zysku od dzierżawy.**
12. Mając na uwadze zgłaszane przez księży proboszczów trudności w zarządzaniu gruntami parafialnymi (np. wynikające z prowadzenia negocjacji z dzierżawcami), obowiązki administrowania tymi gruntami stopniowo będzie przejmować Archidiecezja w porozumieniu z parafią.

BP MAREK SZKUDŁO

Administrator Archidiecezji Katowickiej

KS. DAMIAN SUSZKA

Ekonom Archidiecezji Katowickiej

Katowice, 16 grudnia 2024 roku

VC II-25/24

229

**Dekret
o dyspensie od obowiązku zachowania
wstrzemięźliwości od pokarmów mięsnych
w piątek 27 grudnia 2024 roku**

Działając zgodnie z kan. 87 § 1 KPK, udzielam wszystkim diecezjanom oraz wiernym przebywającym na terenie archidiecezji katowickiej dyspensy od obowiązku zachowania wstrzemięźliwości od pokarmów mięsnych w piątek, 27 grudnia 2024 roku.

Jednocześnie tych wszystkich, którzy skorzystają z dyspensy proszę o modlitwę w intencji cierpiących i o przekazanie - w miarę możliwości - jałmużny dla biednych.

Z modlitwą i błogosławieństwem,

BP MAREK SZKUDŁO

Administrator Archidiecezji Katowickiej

Katowice, 20 grudnia 2024 roku

VE II-22/24

230

**Dekret
ustanawiający kościoły jubileuszowe
w Archidiecezji Katowickiej
w związku z jubileuszem Zwyczajnym Roku 2025**

Ojciec Święty Franciszek w bulli *Spes non confundit*, ogłaszającej Jubileusz Zwyczajny Roku 2025, zachęcił wszystkich wiernych, by intensywnie przeżyli doświadczenie jubileuszowe jako pielgrzymi, idąc drogami wiary i czerpiąc ze źródeł nadziei (p. 5).

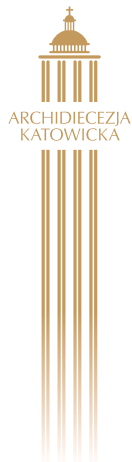
Dla wypełnienia tegoż zalecenia - na mocy Dekretu Penitencjarii Apostolskiej o uzyskaniu odpustu podczas Zwyczajnego Jubileuszu roku 2025 - ustanawiam następujące miejsca w Archidiecezji Katowickiej, w których będzie można uzyskać łaskę odpustu jubileuszowego.

Miejsca te, zwane kościołami jubileuszowymi to:

- Katedra Chrystusa Króla w Katowicach
- Bazylika Świętego Ludwika Króla i Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Katowicach-Panewnikach
- Bazylika Świętego Wojciecha w Mikołowie
- Bazylika Świętego Antoniego w Rybniku
- Sanktuarium Opatrzności Bożej w Jastrzębiu-Zdroju
- Sanktuarium Matki Bożej Boguckiej w Katowicach-Bogucicach
- Sanktuarium Matki Bożej Opiekunki Środowiska Naturalnego w Mikołowie-Bujakowie
- Sanktuarium Najświętszej Maryi Panny Matki Sprawiedliwości i Miłości Społecznej w Piekarach Śląskich
- Sanktuarium Matki Bożej Uśmiechniętej w Pszowie
- Sanktuarium Matki Bożej z Lourdes w Rudzie Śląskiej-Kochłowicach
- Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej w Turzy Śląskiej
- Kościół pw. Świętej Jadwigi Śląskiej w Chorzowie
- Kościół pw. Najświętszej Maryi Panny Matki Kościoła w Jastrzębiu-Zdroju
- Kościół pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Katowicach
- Kościół pw. Wszystkich Świętych w Pszczynie
- Kościół pw. Świętego Wojciecha w Radzionkowie
- Kościół pw. Świętego Pawła w Rudzie Śląskiej-Nowym Bytomiu
- Kościół pw. Świętej Marii Magdaleny w Tychach
- Kościół pw. Świętych Apostołów Filipa i Jakuba w Żorach

Z udzielonych przywilejów wierni będą mogli korzystać przez cały Rok Jubileuszowy, tj. od 29 grudnia 2024 r. do 28 grudnia 2025 r.

Zachęcam duszpasterzy odpowiedzialnych za te święte miejsca, aby zapewnił wiernym, jak najszerszy dostęp do środków zbawienia, zwłaszcza przez sakrament pokuty i pojednania, Najświętszą Eucharystię, głoszenie Słowa Bożego i ożywienie życia liturgicznego.

Na czas przeżywania Jubileuszu udzielam wszystkim pasterskiego błogosławieństwa,

BP MAREK SZKUDŁO
Administrator Archidiecezji Katowickiej
KS. TOMASZ WOJTAL
Kancierz Kurii Metropolitalnej
Katowice, dnia 20 grudnia 2024 roku
VA I-94/24

PERSONALIA

231

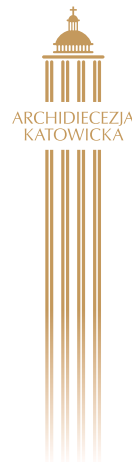
Dekrety i nominacje

bp Szkudło Marek	administrator archidiecezji katowickiej
ks. Chromy Roman	egzorcysta diecezjalny
ks. Gawenda Dawid	kapelan OSP w Rybniku-Chwałowicach
ks. Hawel Grzegorz	wicedziekan dekanatu Orzesze
o. Hensel Piotr OCD	ojciec duchowny kapłanów dekanatu Katowice-Piotrowice
ks. Kaput Grzegorz	egzorcysta diecezjalny
ks. Kocoń Zbigniew	duszpasterz wspólnot Apostolatu Margaretka
ks. Kopka Edward	dziekan dekanatu Orzesze na drugą kadencję
ks. Krosny Damian	wicedziekan dekanatu Pawłowice Śląskie
ks. Międzybrodzki Jarosław	egzorcysta diecezjalny
ks. Nalepa Edward	członek Komisji Rewizyjnej Archidiecezjalnej Rozgłośni Radiowej „Radio eM”
ks. Neugebauer Marian	wicedziekan dekanatu Pszczyna
ks. Nowak Ryszard	egzorcysta diecezjalny
ks. Pękała Marcin	p.o. ceremoniarza archidiecezjalnego
ks. Psurek Witold	dziekan dekanatu Pszów

ks. Psurek Witold	egzorcysta diecezjalny
ks. Solik Wojciech	egzorcysta diecezjalny
ks. Stawarz Łukasz	egzorcysta diecezjalny
ks. Szota Krzysztof	wicedziekan dekanatu Katowice-Piotrowice
ks. Wieczorek Krzysztof	duszpasterz Dzieci Maryi w dekanacie Orzesze
ks. Więcek Józef	dziekan dekanatu Katowice-Załęże
ks. Wita Grzegorz	ojciec duchowny kapłanów dekanatu Pszów
ks. Wojtal Tomasz	dyrektor Archidiecezjalnej Rozgłośni Radiowej „Radio eM”
ks. Wycisk Adam	wicedziekan dekanatu Katowice-Załęże

Zwolnieni z funkcji i urzędów

ks. Halemba Bernard	duszpasterza wspólnot Apostolatu Margaretka
ks. Radecki Łukasz	duszpasterza prawników w archidiecezji katowickiej

VARIA

232

Nadzieja zawieść nie może (Rz 5,5)

Słowo Dziekana Wydziału Teologicznego UŚ
na drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia
26 grudnia 2024 roku

Co roku rozważamy w Kościele w Polsce jeden wiodący temat. To temat programu duszpasterskiego. Oczywiście, w takiej inicjatywie nie chodzi o skierowanie życia Kościoła na jeden wąski tor – i zapomnienie o jego bogactwie. Chodzi raczej o to, byśmy z mnóstwa ważnych treści wyłowili jedną, a w jej świetle na powrót zobaczyli całość: całość naszego osobistego życia duchowego jak i całość wspólnej drogi Kościoła.

Spójrzmy w taki sposób na hasło ogłoszone z początkiem Adwentu, dane nam do rozważania przez cały rok liturgiczny. Brzmi ono: „Pielgrzymi nadziei”. Przywołujemy temat nadziei, bo sam papież Franciszek zadał nam go do przemyślenia. Ogłosił rok 2025 Rokiem Jubileuszowym, a uczynił to w dokumencie zatytułowanym „Nadzieja zawieść nie może” (Franciszek, Spes non confundit. Bulla ogłaszająca Jubileusz Zwyczajny Roku 2025).

Papież przypomina, że słowa św. Pawła „nadzieja zawieść nie może”, od razu wskazują na to, co wyróżnia nadzieję pokładaną w Bogu. Są przecież różne, małe i wielkie nadzieje, które zawodzą nas raz po raz. Natomiast gdy człowiek spotka się z miłością Boga, z darem przyniesionym przez Jezusa w Jego ziemskiej drodze przez krzyż, to znajdzie fundament dla nadziei niezawodnej. Oczywiście, do tego przejęcia się Bogiem ofiarowującym swoją miłość potrzebna jest wiara. Wiara, czyli odpowiedź na dar Boga, odpowiedź udzielana nie w sposób abstrakcyjny, ale pośrodku własnej drogi życia, a zatem głęboko i dojrzałe.

Papież podsumowuje myśl o wzajemnym powiązaniu wiary, nadziei i miłości w słowach: „nadzieja opiera się na wierze i karmi się miłością”

(nr 3). W ten sposób podpowiada, że nie da się wyizolować nadziei z życia wiary, naznaczonego najpierw przyjęciem daru miłości Boga (por. Benedykt XVI, Encyklika „Deus Caritas est” nr 1).

Po tym podkreśleniu związku trzech cnót boskich Papież wskazuje na osadzenie nadziei w konkretnym życiu wiary. Przypomina, że raz zdobyta chrześcijańska nadzieja, karmiąca się miłością Boga, nie chce i nie może pozostawać jakimś prywatnym uniesieniem ducha, zamkniętym w sercu wierzącego. Pociąga bowiem do dzielenia się jej blaskiem z innymi. Mobilizuje do ofiarnej służby. To bardzo znamienne, bo nierzadko bywa kojarzona z biernym oczekiwaniem. Tymczasem prawdziwe chrześcijaństwo nie polega na biernym wpatrywaniu się w niebo, ale na owocnym połączeniu kontemplacji Bożych obietnic z zaangażowanym życiem – z miłością bliźniego. Jakiś symbol tej postawy możemy odnaleźć w dzisiejszym patronie, św. Szczepanie. Kamienowany, wołał „widzę niebo otwarte” (Dz 7,56), a swoim życiem diakona, posługującego ubogim, dawał dowód, że obietnicę nieba, którą nosił w sercu, wyrażał w codziennej służbie.

Rok Jubileuszowy 2025 to także rok jubileuszu stulecia naszej diecezji katowickiej. Będziemy mieli w tym czasie wiele okazji do zastanowienia się nad jej historią i dostrzeżenia w niej ludzi – żyjących prawdziwą nadzieją – i owoców, jakie wydali. Dzisiaj my jesteśmy ich następcami. Nie „ktoś inny”, „gdzieś indziej”, ale my, mieszkańcy tej ziemi. Owszem, wyzwania dla dzielenia się nadzieją są dziś po części nowe; świat się szybko zmienia. Ale jej fundament – Jezus Chrystus – pozostaje ten sam na wieki.

Także pracę teologów możemy rozumieć jako pracę nad nadzieją. Składa się na nią między innymi pieczołowite zbieranie historii życia osób przenikniętych chrześcijańską nadzieją; zgłębianie źródeł nadziei wypływających ze Słowa Bożego; praca nad adekwatnym, współczesnym rozumieniem fundamentów wiary, która nadziei jest oparciem; a w końcu: staranie o najlepsze sposoby dzielenia się tym skarbem tu i teraz.

W Katowicach, które przez cały rok z dumą nosiły tytuł Europejskiego Miasta Nauki i były miejscem wielu fascynujących debat naukowych, nie mogło zabraknąć namysłu nad tym, co jest pierwsze i co ostateczne, co nadaje sens życiu i co czyni nadzieję niekwestionowaną siłą. Jako uniwersyteckie środowisko teologiczne na Górnym Śląsku stale staramy się służyć tej misji.

W imieniu całego środowiska Wydziału Teologicznego Uniwersyte-
tu Śląskiego w Katowicach – pracowników, studentów i absolwentów –
serdecznie dziękuję Wam za modlitwę i za wszystkie wyrazy solidarno-
ści i wsparcia. Zapraszam do dalszego kontaktu z nami, do korzystania
z naszej oferty dydaktycznej i z wielu innych form naszej działalności.
Dziękuję wam za wsparcie finansowe, które podtrzymuje naszą bazę ma-
terialną, w zakresie, w jakim jest ona własnością naszej Archidiecezji.
Cieszymy się piękną biblioteką i funkcjonalnym gmachem Wydziału,
miejscami otwartymi i zapraszającymi każdą i każdego z Was.

Przyjmijcie serdeczne życzenia świąteczne: niech rozważanie tajem-
nicy Bożego Narodzenia odnowi w Was moc niezawodnej nadziei, której
świat dać nie może.

Szczęść Boże!

KS. DR HAB. JACEK KEMPA, PROF. UŚ

Dziekan Wydziału Teologicznego UŚ

233

Hymn Jubileuszu Roku 2025

Pielgrzymi nadziei

Słowa: Pierangelo Sequeri

Dostosowanie do języka polskiego: Krzysztof Niegowski

Ref: Niech jak żywy płomień mej nadziei

Moja pieśń niech sięgnie uszu Twych

Życia wieczne łono nieskończone

w drodze Jezu ufam Tobie

1. Naród każdy, lud i język świata
w Twoim Słowie swój znajduje blask.
Synów, córki, kruchych i zgubionych
Ty w Twym Synu wciąż przygarniasz

2. Patrzy na nas Bóg czuły, cierpliwy:
Nowej ery rodzi się już świt
Nowe Niebo, Ziemia Odnowiona:
Życia Duch przenika mury.
3. Podnieś oczy, ruszaj z wiatrem w przyszłość
do nas Bóg dziś idzie, trzymaj krok,
Patrz na Syna, co się stał człowiekiem
Tłumy ludzi odnalazły Go.

234

Hymn Jubileuszu 100-lecia archidiecezji katowickiej W Śląskiej Ziemi

Hymn 100-lecia Archidiecezji Katowickiej

W ŚLĄSKIEJ ZIEMI

t.: ks. Jan Smolec
m.: Paweł Płoskoń

Andante ♩ = 76 ca.

1. W Ślą - skiej Zie - mi za - sa - dzi - leś win - ni - cę, gdzie krzew win - ny la - to - roś - le o -
2. W tym o - gro dzie po - śród świa - ta o - żyw - czym, na mo - dli - twie, w pra - cy i przez cier -
3. Przyj - mij, Pa - nie, wdzięcz - nych dzie - ci mo - dli - twę, serc o - twar - tych na bo - gac - two Twych

ży - wia; z Two - jej wo - li o - wo - cu - je w nas łas - ka, so - kiem ży - cia za - spo - ka - jasz prag - nie - nia.
pie - nia, choć stu - le - tni Koś - ciół ży - je wciąż mło - dy, znak Kró - les - rwa, na - sza dro - ga do nie - ba.
da - rów; z nich sie ro - dzi ży - wej wia - ry wspól - no - ta i mi - łoś ci, któ - ra wszy - stko zwy - cię - ła.

Ref. Niech Cię chwa - li na - sza pieśń u - wiel - bie - nia, blask li - tur - gii, czyn i sło - wo świa - dec - twa; nie - chaj

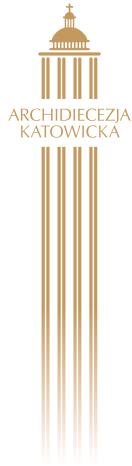
gło - si Twą o - bec - ność i dzie - ła gór - no - ślą - ski lud no - we - go przy - mie - rza mie - rza

Słowa: ks. Jan Smolec
Muzyka: Paweł Płoskoń

1. W Śląskiej Ziemi zasadziłeś winnicę,
gdzie krzew winny latorośle ożywia;
z Twojej woli owocuje w nas łaska,
sokiem życia zaspokajasz pragnienia.

**Ref. Niech Cię chwali nasza pieśń uwielbienia,
blask liturgii, czyn i słowo świadectwa;
niechaj głosi Twą obecność i dzieła
górnosłąski lud nowego przymierza.**

2. W tym ogrodzie pośród świata ożywczym,
na modlitwie, w pracy i przez cierpienia,
choć stuletni Kościół żyje wciąż młody,
znak Królestwa, nasza droga do nieba.
3. Przyjmij, Panie, wdzięcznych dzieci modlitwę,
serc otwartych na bogactwo Twych darów,
z nich się rodzi żywej wiary wspólnota
i miłości, która wszystko zwycięża.

Spis Treści

EPISKOPAT POLSKI

220	List pasterski na Niedzielę Świętej Rodziny	789
221	Komunikat wobec zmian wprowadzanych przez MEN w organizacji lekcji religii w szkołach publicznych	793

ARCHIDIECEZJA KATOWICKA

**ABP ADRIAN J. GALBAS SAC
METROPOLITA KATOWICKI**

LISTY PASTERSKIE I KOMUNIKATY

222	List pasterski na II niedzielę adwentu	796
223	Słowo z okazji Barbórki	799
224	Słowo administratora archidiecezji	801

HOMILIE METROPOLITY

225	Posługa akolitu, 7 grudnia 2024	802
226	Boże Narodzenie Homilia abp. Seniora Wiktora Skworca, 25 grudnia 2024	807
227	Inauguracja Jubileuszu Roku 2025 Homilia bp. Marka Szkudły, 29 grudnia 2024	809

DEKRETY I ZARZĄDZENIA

228	Zarządzenie dotyczące świadczeń finansowych w roku 2025	813
229	Dekret o dyspensie w piątek 27 grudnia 2024	820
230	Dekret ustanawiający kościoły jubileuszowe	820
231	PERSONALIA	822

VARIA

232	Słowo Dziekana Wydziału Teologicznego UŚ na drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia	824
233	Hymn Jubileuszu Roku 2025	826
234	Hymn Jubileuszu 100-lecia archidiecezji katowickiej	827

